

Áldások özönében

Lekció: Lk. 15.11-31/Textus: Ef. 1.3 (1.3-14)

2014. február 23.

Egyetlen mondat, 202 szó - az eredeti görög szövegben. Sok... Ha emlékezni szeretnénk rá, miután hallottuk, ha meg akarjuk érteni első hallásra, valószínű, hogy csalódnunk fogunk. Miért ez a hatalmas sokszorososan összetett mondat, amelyről van, aki azt gondolja, hogy szörnyszülött, és van, aki pedig a korabeli görög irodalom (azon belül az ázsiai epideiktikus retorika, lsd. Witherington, *The Letters to Philemon, the Colossians, and the Ephesians*, Eerdmans, 2007.) egyik csúcsteljesítményét látja benne? Ha át tudnánk adni magunkat Pál apostol kitörő Isten-magasztalása sodrásának – különösen az eredeti nyelven - éreznénk, hogy ez a mondat nem körülményes, túlbonyolított teológiai fejtegetés, hanem különleges szóáradat. Nem rossz értelemben vett szóáradat, hanem olyan, ami a forma és tartalom összekapcsolásából fakad. Az apostol azért áldja Istent, hogy „*megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával a Krisztusban.*” Az a minden, az a hihetetlen gazdagság, amire ez mutat, az a hála, az a csodálat, az az öröm, ami feltáruul Pál szívéből, ezt a formát igényli magának, és ugyanezt a csodálatot és imádatot hivatott létrehozni a hallgatók szívében (a leveleket felolvasták a gyülekezetekben).

Ezekkel a ma olvasott sorokkal az Efézusi levél tanulmányozásába kezdünk. Az Efézusi levél, hangsúlyozza John Stott, az egyházzal szóló örömhír. (Stott, *God's New Society, The Message to the Ephesians*, IVP. 1979. 9.) Elénk tárja Isten örök tervét abban, ahogy egy új közösséget, egy új társadalmat teremt Jézus Krisztus által. Mindezek fényében az Efézusi levélről szóló igehirdetés sorozat címe „A felnőtt gyülekezet” lesz, és ennek fényében újra és újra az egyház, ill. a magunk gyülekezete oldaláról vizsgáljuk, amit az apostol tanít.

Szükséges még egy megjegyzést tennünk. Vajon hogyan foglalkozhatunk mi az egyházzal, a magunk gyülekezetével egy olyan korban, amikor körülöttünk minden inog és reng? Amikor a szomszédos Ukrajna polgárháború szélére sodródik, amikor videókat láthatunk arról, hogy mesterlövészek egyenként „szedik le” áldozataikat, amikor a héten megjelenik egy ENSZ jelentés arról, hogy az Észak-Koreai rendszer borzalmasabb, mint a világ gondolta volna – akkor hogyan nyithatjuk ki a Bibliát, és hogyan csukhatjuk be a szemünket arra, ami a világban történik? Most csak utalok arra, amiről lesz szó a későbbiekben, hogy az evangélium nem csak személyes, lelki, belső megoldás, hanem Isten az evangéliumban, Jézus Krisztusban jelenti ki a történelem titkát, értelmét, benne viszi azt véghez („Krisztusban egybefoglal mindeneket”), és mindebben részes az egyház, Isten megváltott népe (vö. 3.10). Abban, ahogy Isten Krisztusban a célja felé vezeti az egész világot, ahogy minden politikai és lelki-szellemi erő felett megmutatja hatalmát és bölcsességét, Isten szerepet szán az egyháznak.

Ennek a különös bevezető imádságnak, áldásmondásnak az első mondatával (v.3) foglalkozunk ma: mit jelent, hogy Isten megáldott minket minden lelki áldással? Mi az egyház, milyen az egyház, sőt, kik vagyunk mi ennek a fényében? (A következő 3 alkalommal részletesen is kifejtjük ezt az egész szakasz alapján). Először lássuk,

hogy kicsoda Isten, másodsor, milyen áldásokkal ajándékozott meg, harmadszor, hogy mire hív ez bennünket ma.

I. Isten, aki megáld

Hogyan gondolkodjunk magunkról, hogyan lássuk magunkat, hogyan látnak bennünket, mint egyházat? Gondolj a mindennapi, hétköznapi valóságra! Milyen történeteink vannak csak ezen a héten? Szomorúak vagy örömmel teliek? Olyan események, amelyekben saját engedetlenségünk, esetleg képmutatásunk jelenik meg előttünk, amikor magunkban is csalódtunk? Olyan pillanatok, győzelmek, amikor megéltük azt, amire elhívást kaptunk? Mit láttál más emberekben, gyülekezeti tagokban, házicsoportokban? Gyönyörűséget, Krisztus visszatükröződő szépségét? Fáradtságot, kicsinyességet, viszályt, bosszúságot? Hogyan látod a gyülekezetet ebben a pillanatban, amikor istentiszteleten vagyunk együtt, akár vendég vagy, esetleg még nem keresztény, akár régóta ide tartozol? Azt látod, és azon bosszankodsz, hogy megint mennyien késtek? Esetleg hamis az ének? Rosszul vagy éppen túl jól öltözöttek az emberek? Fiatalok vagy idősek? Kellemes benyomást keltenek, megnyerőek, vagy éppen taszítanak? Beszélgetnél velük, vagy inkább elkerülnéd őket, vagy válogatnál közülük? Kitör belőlünk a csodálat és az ámulat, amikor magunkra vagy egymásra nézünk? Legyünk őszinték, elsőre nem valószínű. Mindez így van – ilyen egy emberi közösség. Ezért olyan fontos, hogy Pállal együtt mi is felemeljük a tekintetünket: „Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja...” Amikor az egyházzal fog beszélni, nem a nyavalyákkal kezdi. Lesz szó minderről a levélben, de ő Istennel kezdi. És nem azért, mert nem tudja, vagy nem akarja látni, kikből áll valójában a gyülekezet, hanem azért, mert tudja a sokkal nagyobb valóságot és titkot: ezt a közösséget Isten határozza meg. Istené, őbenne kezdődik, benne él, és egyedül általa, rajta keresztül érthetjük meg. Minden igaz, amit látunk magunkból, amit elmondhatnak rólunk, amilyenek vagyunk – de van egy mindent megelőző igazság, amit mások nem láthatnak, mi pedig gyakran elfelejtünk: Isten. A felnőtt gyülekezet az, amely tudatában van ennek a hatalmas titoknak és csodának. Nemcsak magát látja... hanem Istent. Amikor magunkra nézünk, amikor egymásra nézünk; hétköznapi és vasárnap, sokkal többről van szó, mint ami látható: Isten. Istené vagyok, Istené a másik; Istenhez tartozunk együtt. Ez az első valóság!

Térjünk hát rá arra, hogy mit mond erről az Istenről, aki bennünket definiál, akivel kezdődik az egyház, a gyülekezetünk, a közösségünk. „Áldott ... aki megáldott minket...” Isten az, aki megáld. Ez lehet egy igen közönséges és érdektelen kijelentés – „Isten az, aki megáld, ki más?” - de lehet egy bennünket igen mélyen megszólító igazság is. A különbség annyi, hogy ezt, mint Istenről szóló információt halljuk, vagy mint egy olyan igazságot, ami megváltoztatja azt, ahogyan magunkról és a világról gondolkozunk, valamint ahogy élünk. Ha van Isten, ha létezik egy teremtő, fenntartó, az jó (vagy van, akinek nem jó, vagy mindegy). De ha ez az Isten alapvetően azzal fordul hozzánk, hogy megáldjon, ha az egész lényét az határozza meg, ha annak a fényében cselekszik, hogy az emberiséget megajándékozza, az hatalmas. És nézzétek, milyen kifejezéseket használ Pál, amikor elmondja, mi mindent tett Isten velünk, értünk: „akarata és tetszése szerint” (v.5); „mert úgy tetszett neki” (v. 9); „aki mindent saját akarata és elhatározása szerint cselekszik” (v.11). Mindazt, amivel megáld,

jótetszéséből, jószándékából, kegyelméből, saját elhatározása szerint teszi. Az áldások minden áradata abból fakad, hogy ez neki így tetszett. Semmi nem szól rólunk, hogy mi ezt megérdemeltük volna, vagy megvásároltuk volna, vagy kikényszerítettük volna, vagy valamilyen ok miatt ő kényszer alatt cselekedett volna irántunk. Teljes szabadságában, teljes gazdagságával, felelőssége teljes tudatában és értelme maximális birtokában megáld.

A héten a városban odalépett hozzám egy fiatalember, és – miközben szinte meg sem álltam - megkérdezte, hogy adhat-e egy pozitív üzenetet. Futóban mondtam, hogy igen, és a kezembe nyomott egy pici papírdarabkát. Ez volt ráírva: „*Legyél boldog, egészséges és legyen örömteli az Életed! ☺*” Elolvastam, zsebre vágtam, siettem tovább. Majd eszembe jutott: nem ilyen, ahogy Isten megáld minket? Feltűnik, látszólag a semmiből, és megajándékoz. Nem kértem, nem tettem érte semmit, nem vártam – egyszer csak elért.

Isten az, aki áldást mond, aki áldást ad. Így találkozunk vele már a teremtés történetben, amint megáldja az embert, életet ad, életet fakaszt, mond és tesz, ez az áldás. Majd elhívja Ábrahámot, amikor a világ elszakad tőle, hogy megáldja őt, és a tőle származó népet, hogy azok is áldássá legyenek más népek számára. Ez Isten alapvető hozzáállása az emberhez és világhoz, mindent ez irányít. Persze, van, amikor haragszik, és van, amikor ítél és elvesz, de mindez annak az összefüggésében történik, hogy akiket megáldott, azok nem engedelmeskednek neki, és nem áldást hordoznak és adnak tovább, hanem nyomorúságot, halált és pusztulást.

Ha igazán bele akarsz látni abba, hogy milyen ez az Isten, akiről Pál azt mondja, hogy Jézus Krisztus Istene és Atyja, akkor ezt abban a történetben látod meg, amit Jézus az apáról és két fiáról mond el. A világ egyik legszebb története egy apáról szól, aki szereti, mindvégig szereti a fiait. Bár a fiatal fiú kérése – hogy adja neki a vagyon rá eső részét - azonos azzal, hogy „nem bírom megvárni az örökléssel, hogy végre meghalj már”, elengedi, és még ekkor, ezután is szereti. Amikor a fiú hazajön rongyosan és nyomorultán, az apa elé szalad, megöleli, majd minden „áldását” reá önti. Miközben pedig az idős fiú, irigységből és „jósága” – inkább önigazsága! – rabságában a nagy ünnepléstől távol maradva csikorgatja a fogát, az apa kérleli, hogy jöjjön be. Miért? Hogy megáldja, hogy együtt örüljenek, együtt örüljön a család, mint Isten népe. Ilyen az Isten, aki megáld – ismered őt a szívedben?

Isten az, aki mindennek előtt és mindennek felett áldást akar adni, és ez az Isten, aki meghatározza azt, kik vagyunk, mint az ő gyülekezete. Lássuk, mit mond erről az apostol!

II. A közösség, amely áldott

Kik vagyunk? „*Megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával a Krisztusban.*” Pál azt mondja, hogy az egyház Isten minden lelki áldásának a hordozója. Nem lesz, hanem a jelenben az, hiszen az apostol egyértelműen múlt időről beszél: megáldott minket minden lelki áldásával.

Ez felfoghatatlan állítás. Isten megáldott minket minden lelki áldásával a Krisztusban. Itt különösen a „minden” szót kell hangsúlyoznunk. Feltételezem, hogy többen azt mondanák, hogy Isten megáldott – valamennyire. De teljesen, totálisan, úgy hogy jobban nem is tehetett volna... erős kérdés, nem? Adhatott volna egy kicsit többet

is; jobb munkát, nyugodtabb családot, több értelmet vagy más képességet, szebb külsőt, biztosabb hitet, stabilabb személyiséget, több akaratot... Megáldott Isten, igaz, de olyan korlátozottnak tűnik ez, ha magamra nézek, ha magunkra nézünk. Ezért fontos, hogy egy kicsit a mélyére ássunk Pál kijelentésének.

„*Megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával a Krisztusban.*” A „lelki” nem azt jelenti, hogy kizárólag a lelkünket, bensőnket érintené, hanem arra mutat, hogy a Szentlélektől fakadnak ezek az áldások. És mindjárt tegyük hozzá a másik, igen fontos, kitévelt: a Krisztusban. Az Atya megáldott a Krisztusban minden áldással, ami a Szentlélektől, a mennyeiek, láthatatlanok világából fakad. Ez pedig nem korlátozó kijelentés (azaz, mivel lelki és Krisztusban való, ezért nem teljes), hanem a lehető legteljesebb kiteljesítése, kitágítása annak, amivel Isten megáldhat és meg is áldott. Ezeket sorolja az apostol: kiválasztott magának, fiaivá fogadott, megváltott, bűnbocsánatot adott, megismertette a történelem titkát, örököséivé tett, eljegyzett és elpecsételt Szentlelkével – mindezt Krisztusban. Krisztusban, őbenne, általa – ismétlődik újra és újra. Mi ennek a jelentősége?

Minden! Mert mit jelent a „Krisztusban”? Nem csak azt, hogy Jézus Krisztuson keresztül, Jézus, mint közbenjáró által áld meg az Atya, de úgy, hogy Jézus csak egy külső csatorna, vagy forrás marad. Ennél sokkal többről, sokkal dicsőségebb valóságról van szó, tudniillik arról, hogy mi kerülünk a Krisztusba. Titokzatos, valóságos egyesülés a Szentlélek által, amely részesít bennünket a Krisztusban adott, Krisztusban elérhető minden áldásban. Jézus Krisztus áldásaiban akkor részesülünk, ha ő a miénk lesz és bennünk fog lakozni, azaz ha belé oltatunk és őbenne leszünk. Ez a Szentlélek munkája, aki a „*gyökere és magja bennünk a mennyei életnek.*” Sőt, ez annyira igaz, hogy Krisztus „*csakis a Szentlélek által egyesül velünk.*” (Kálvin János) Gondold végig! Isten mindent odaadott az ő Fiában, Krisztusban; többet nem adhatott, mint hogy életét adta értünk, mindazért, amiért olyan kitörő áradattal ad hálát az apostol. Nem lehet ennél több, nincs ennél több áldás, nem tartott meg semmit Isten magának, hogy majd az igazán beavatottak kapjanak még titokban egy kis pluszt. Ugyanakkor, abban a pillanatban, hogy belép valaki ebbe a titokzatos, Krisztussal való közösségbe, minden lelki áldás az övé. Közösen, minden lelki áldás a miénk. Nem lehet, hogy ne legyen a miénk, hiszen Krisztusban ott van, adatott, és mi részesültünk, egyé lettünk Krisztussal. Akkor hol hibádzik ez a tapasztalatunkkal? Miért érezzük olyan „korlátozottnak” ezt az áldást?

Különbséget kell tennünk az objektív isteni igazság és az ebből megtapasztalt, átélt, pillanatnyilag érzett szubjektív tapasztalat között. A „minden lelki áldással megáldott” közösség élete e két pólus között zajlik. Krisztusban, objektíven, jogszerűen, minden áldás a miénk, és – amint majd a részletes kifejtésénél látni fogjuk – ezeknél nincs több. Elárasztott minket Isten áldása a Krisztusban, ahogy elárasztotta az apa szeretete a rongyokban visszatérő fiút Jézus példázatában. Ugyanakkor gyakran ennek a kincsnek, gazdagságnak csak töredékét éljük és tapasztaljuk meg. Nem az a keresztyénség tehát, hogy csak hidd az objektív igazságot, és semmiképpen ne keresd, ne várd, ne értékeld a szubjektív tapasztalatot. De nem is az, hogy annyi a valóság, amit szubjektíven éppen megélsz. Látod, milyen dicsőséges és hatalmas az evangélium igazsága? Függetlenül attól, amit eddig átéltél, vagy éppen átélsz, Isten a mennyei világának minden lelki áldásával megáldott minket a Krisztusban. Minden a tiéd; a kiválasztás, az elhívás, a fiúság, a megváltás, a bűnbocsánat, az üdvösség öröksége, a

téged eljegyző és elpecsételő Szentlélek... mind, mind a tiéd, jogszerűen, valóságosan, lelkipéppen, és – bár csak rész szerint, korlátozottan – tapasztalatban.

III. Mire hív mindez bennünket?

Mire hív minket az ige, ha mindez igaz, ha valóban az a közösség vagyunk – minden látható valóságunkkal (nyavalyánkkal) együtt – akit Isten megáldott minden lelki áldással a Krisztusban? Három választ fogalmazok meg; egyet a még nem keresztényeknek; egyet a személyes megtapasztalással kapcsolatban; egyet pedig a gyülekezeti, közösségi oldalról nézve.

Azoknak, akik még nem vallják magukat kereszténynek, vagy bizonytalanok ezzel kapcsolatban, fontos látniuk, hogy a Biblia úgy beszél az emberről, hogy vagy „Ádámban” vagy „Krisztusban” vagyunk. Ami azt jelenti, hogy az első ember, Ádám engedetlensége Istennel szemben mindannyiunké, amint ennek következménye is. Minden ember ott volt Ádámban, sőt, Ádámban van abban az értelemben, hogy Istentől elszakadva bűn és halál alá vetve él. A jó hír, amiről ma hallottunk, hogy „*ha annak az egynek a vétke miatt sokan haltak meg, az Isten kegyelme és ajándéka még bőségesebben kiáradt az egy ember, a Jézus Krisztus kegyelme által sokakra.*” (Róm. 5.15) Tehát vagy Ádámban vagyunk, vagy Krisztusban; és a jó hír az, hogy lehetsz ma Krisztusban. Ez azonban nem valamiféle hosszú fejlődés eredménye; nem úgy van, hogy majd egyszer elég jó leszel ahhoz, vagy eléggé úgy fogod magad érezni, hogy kimondjad, most már Krisztusban vagyok. Sőt, éppen amikor teljesen elveszettnek találod magad, és semmi esélyét nem látod annak, hogy közel lennél Istenhez, ragyog rád Isten kegyelme. Fogadd el hittel, hogy Jézus érted is eljött, helyezd belé a bizalmad, az életed. Légy Krisztusban!

Számos oka lehet annak, hogy akik megörökölték Isten minden lelki áldását a Krisztusban, mégis erősen korlátozottan élnek azt meg a szubjektív tapasztalatban. Két dolgot szeretnék ma néven nevezni, amelyekről az elmúlt időszakban gondolkodom gyülekezetünkkel kapcsolatban, az egyik a *visszarendeződés*, a másik az *elakadás*. Mind a kettő olyan lelki törvényszerűség, amellyel tisztában kell lennie Isten gyermekeinek. Visszarendeződés alatt az értem (és azt látom lelkipásztorként), hogy sokan vannak, akik életük egy-egy pontján, akár a megtérésükkor, akár később egy-egy különösebb alkalommal, nagyon mélyen átélik annak a bizonyos „minden lelki áldásnak” a valóságát. Amikor szárnyalsz, és teljes szívvel el tudod mondani, hogy ennél nincs több, nincs csodálatosabb, mindenben átragyog Isten szeretete, Jézus Krisztus kegyelme. a Szentlélek jelenléte. De amint távolodsz ettől az eseménytől, ez a szubjektív tapasztalat elkezd halványulni, meg-megkopik a fénye, és végül egészen a másik oldalra kerülhetsz. Idővel nemcsak a szubjektív tapasztalás gyengül meg, hanem ezzel együtt az életed is elkezd visszarendeződni (az volt a különleges, ha nem jöttél istentiszteletre, most már az, ha igen; lerendezted a párkapcsolat kérdését, idővel visszasodrótál ebbe, stb). A visszarendeződésnek ellenszere: ismerd fel, öleld magadhoz hittel, kapaszkodj bele mindabba az objektív igazsága, lelki áldásba, amiről ma hallottunk. Ott van, elérhető, hit által meg kell ragadni!

Az elakadás is lelki törvényszerűség, amely alatt azt értem, hogy sokan azért távolodnak el a lelki áldások szubjektív tapasztalásától, mert az Istennel való kapcsolatuk egy ponton elakadt. Elindultál egy úton, és eljutottál egy olyan pontig, ahol

nem akarsz tovább menni. Van valami az életedben, amelyről tudod, hogy Isten beszélni akar veled, ahol tudod, hogy Jézus szeretne mélyebb megtérésre, szabadulásra, gyógyulásra hívni, a Szentlélek meg noszogat, mert újra és újra felhozná azt – te bezárod az ajtót. Szeretnél más területen növekedni, közel kerülni Istenhez, megélni a minden lelki áldások valóságát, de ez addig nehezen fog történni, amíg te nem adod meg magadat az Úrnak. És miért nem? Félsz a fájdalomtól, rettegsz, hogy mi lesz, ha elvétetik tőled az, amiben Isten megítélt; semmiképpen nem akarod megfizetni a változás árát? Miért ragaszkodik az ember a régihez, a rongyaihoz, a felhalmozott szeméthez, amikor ott van neki Krisztusban minden lelki áldás? Hidd el, akármilyen ijesztő is belegondolni, hogy tovább mész az úton, Krisztus mindarra, amit féltesz, bőségesen több, mint elég! Meddig vársz, meddig nyavalyogsz, meddig szenvedsz még?

Végül a keresztyén közösségről. Ha valóban az a közösség vagyunk – minden látható valóságunkkal együtt – akit Isten megáldott minden lelki áldással a Krisztusban, akkor ennek megéléséhez, az objektív valóság hit általi megragadásához és a szubjektív átéléshez egyaránt szükségünk van egymásra. Ha korábban azt mondtuk, legyél Krisztusban, most azt mondom, légy a gyülekezetben, kapcsolódj be a közösségbe! A „minden lelki áldás” a közösségnek adatott, és a szubjektív megtapasztalás meggyengülése miatt szükségünk van azokra, akik jelenlétükkel, arcuk ragyogásával, együttérző könnyeikkel, bátorító vagy intő szavaikkal, velünk mondott imádságaikkal újra és újra szembesítenek azzal, hogy mi minden a miénk Krisztusban. Ugyanígy szükségük van másoknak is a te jelenlétedre, a te szavaidra, a te imádságaidra. Megfordult már benned, hogy elmész a házicsoportha nem magadért? (Vagy ez csak a vezető dolga?) Szoktál arra gondolni, hogy az istentiszteleten nem csak magamért vagyok („én mit kapok?”), hanem az Úrért és a testvéreimért is? Erről sok mondanivalóm lenne még, de ma elég ennyi: ragadd meg közösséget, mert Isten használja azt abban, ahogy áldásait rád árasztja!

Áldások özönében... amit az apostol szavai kifejeznek, az csak halvány fénye azoknak az áldásoknak, amivel Isten megáldott bennünket a Krisztusban. Mondjuk hát együtt: *„Áldott, a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja”!* Ámen!

Lovas András